

Πόσο ακόμα;

Αν και βρίσκομαι πάνω από 17 χρόνια στην αγορά του επαγγελματικού καθαρισμού και προσποιούμαι ότι είναι δύσκολα μεν τα πράγματα αλλά μπορούμε ακόμα να δουλέψουμε, γίνεται κάτι που μου θυμίζει ότι ζω στην Ελλάδα. Η κατάσταση που επικρατεί κυρίως στα έργα του δημοσίου είναι απερίγραπτη. Έχοντας επιλέξει εδώ και χρόνια να μην πουλάω ούτε καρφίτσα σε οργανισμούς του δημοσίου, νιώθω δικαιωμένος που η κατάσταση σήμερα δεν με βρίσκει να έχω τιμολόγια στο δημόσιο που περιμένω να εισπράξω. Έχουν όμως οι πελάτες μου. Έχουν οι πελάτες των πελατών μου και πάει λέγοντας. Δεν είναι λίγες οι φορές που διακρίνω στις προθέσεις των εταιριών καθαρισμού, που έχουν έργα του δημοσίου, να τα παρατήσουν όλα. Και σας διαβεβαιώνω, το εννοούν. Αναρωτιέμαι όμως αν οι πελάτες του δημοσίου το έχουν αντιληφθεί. Μήπως, όμως, έτσι πρέπει να γίνει τελικά; Μήπως πρέπει να μείνει χωρίς καθαρισμό το υπουργείο οικονομικών, ένα νοσοκομείο, το γραφείο του πρωθυπουργού, η βουλή, το μουσείο της ακρόπολης, για να αλλάξουν τα πράγματα; Μήπως η δουλειά του καθαρισμού έχει παραγίνει δεδομένη, εκτός από απαξιωμένη. Αν τα αναρωτιόμουν όλα αυτά φωναχτά πριν από δύο χρόνια, θα είχα θεωρηθεί προβοκάτορας και ύποπτος. Σήμερα όμως μάλλον και άλλοι συμμερίζονται την αγανάκτησή μου. Επειδή τα τελευταία 10 χρόνια έχω ξοδέψει δεκάδες χιλιάδες ευρώ σε σεμινάρια κατάρτισης, μάρκετινγκ, ποιότητας, διοίκησης προσωπικού, υπολογιστών, πάντα άκουγα τη φράση «η πολιτική πρέπει να εφαρμόζεται από τον γενικό διευθυντή ως την καθαρίστρια». Η φράση αυτή πάντα αποδεικνύει -κατά τη γνώμη μου- ότι η καθαρίστρια εκτός του ότι είναι η τελευταία στην ιεραρχική λίστα, είναι επίσης και δεδομένη. Δεν έχει μάλλον σκεφτεί κανείς τον πανικό που θα προκληθεί, αν λείπει έστω και μια μέρα η καθαρίστρια. Από την άλλη μεριά αν λείπει ο γενικός διευθυντής, έστω και για 3 ημέρες, δεν νομίζω να το αντιληφθούν όλοι.

Αναρωτιέμαι αν έχει έρθει η ώρα να απαιτήσουμε όλοι όσοι βρισκόμαστε στον επαγγελματικό καθαρισμό αυτό που μας ανήκει. Είμαστε -σύμφωνα με μια παλιότερη μελέτη- πάνω από 30.000 όσοι εμπλεκόμαστε στον επαγγελματικό καθαρισμό (καθαριστές, διοικητικό προσωπικό, προμηθευτές, τεχνικοί, ιδιοκτήτες εταιριών καθαρισμού, κ.ά.). Αν δεν έχει έρθει η ώρα, πόσο ακόμα θα πρέπει να περιμένουμε;

Παρασκευόπουλος Διονύσιος

Στη διάρκεια της κρίσης, να μη γίνει...

...η ποιότητα καθαρισμού θύμα της λιτότητας

Είμαστε για τα καλά εντός της οικονομικής κρίσης και είναι ελάχιστα αυτά που μας κάνουν αισιόδοξους για το εγγύς μέλλον. Όμως, αντί για αδιέξοδες γκρίνιες και μίζερη θεώρηση των πραγμάτων, έχει μεγαλύτερη σημασία να εξετάσει κανείς το πώς διαγράφεται το επιχειρηματικό περιβάλλον στον κλάδο του επαγγελματικού καθαρισμού και σε ιδέες για το πώς μπορούν να επιβιώσουν οι επιχειρήσεις.

Την περίοδο λοιπόν αυτή της οικονομικής στενότητας δοκιμάζονται οι λειτουργικές αντοχές, η οικονομική απόδοση και οι διοικητικές μέθοδοι των επιχειρήσεων. Προφανώς δεν θα βγουν όλες αλώβητες από την κρίση. Αρκετοί είναι αυτοί που θα αντιμετωπίσουν προβλήματα επιβίωσης, ενώ μερικοί θα είναι ωφελημένοι.

Οι επαγγελματίες του καθαρισμού, είναι συνηθισμένοι στη διαρκή πίεση από μέρους των πελατών τους για μείωση του κόστους καθαρισμού. Σε περιόδους δύσκολες για την επιχείρηση-πελάτη, το πρώτο θύμα της έλλειψης ρευστότητας είναι ο καθαρισμός. Εάν η καθαριότητα είναι μισή αρχοντιά, τώρα που η αρχοντιά μειώνεται, η καθαριότητα ελαχιστοποιείται. Δηλαδή, η καλή εμφάνιση των χώρων της επιχείρησης και η εικόνα καθαριότητας και νοικοκυροσύνης σε κύριους και βοηθητικούς χώρους θεωρείται ως πολυτέλεια και έτσι είναι από τα πρώτα που «κόβονται».

Θεωρώ ότι το επίκεντρο ενάντια σε αυτό τον τρόπο σκέψης είναι η ουσιαστική βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών καθαρισμού. Ο πελάτης μπορεί και πρέπει να αντιληφθεί την πολλαπλασιαστική δύναμη που έχει το καθαρό και υγιεινό περιβάλλον στην απόδοση των εργαζομένων αλλά και στην εικόνα της επιχείρησης προς τους πελάτες της. Και αυτό, σε καιρούς α-

ξησης του ανταγωνισμού λόγω μείωσης των μεγεθών της αγοράς, μετράει.

Οι επαγγελματίες του καθαρισμού θα πρέπει:

- ✓ Καταρχήν, να ξαναδούν το θέμα του τελικού κόστους χρήσης για κάθε μέθοδο που χρησιμοποιούν. Ίσως είναι καιρός να εφαρμόσουν μεθόδους που δεν απαιτούν χρήση μεγάλης ποσότητας υλικών, προσαρμοσμένες καλύτερα στο ξηρό κλίμα της χώρας μας.
- ✓ Να επεκτείνουν την παροχή υπηρεσιών σε τομείς που μέχρι τώρα τους έχει αναλάβει άλλος υπερβολάβος, ακόμα και με μειωμένη κερδοφορία. Είναι σημαντικό να κρατήσουν τον πε-

λάτη τους ειδικά αυτή την περίοδο.

- ✓ Να αξιολογήσουν το προσωπικό τους και να μεριμνήσουν για την αύξηση της παραγωγικότητας και της ποιότητας μέσω ενός αποτελεσματικού και καλά σχεδιασμένου προγράμματος εκπαίδευσης.

Απ' ότι φαίνεται, η κρίση ήρθε για να μείνει οπότε ας δούμε με ρεαλισμό τι μπορούμε να καταφέρουμε. Η δύσκολη οικονομική κατάσταση μπορεί να γίνει αφορμή για ουσιαστικές βελτιώσεις στον τρόπο λειτουργίας της επιχείρησης καθαρισμού, έτσι ώστε να γίνει ακόμα πιο ανταγωνιστική κι επιτυχημένη.

Λάντζας Γιώργος
Χημικός Μηχανικός

Business Express Post
Ο οικονομικότερος "courier"...
στο συρτάρι σας

Η ιδανική λύση στις ανάγκες σας για:

- ✓ **Ταχύτητα** Άμεση επίδοση την επόμενη ημέρα
- ✓ **Οικονομία** Στις ανταγωνιστικότερες τιμές της αγοράς
- ✓ **Ευκολία** Δεν χρειάζεται γραμματόσημο
- ✓ **Άνεση** Κατάθεση στο ειδικό γραμματοκιβώτιο μέχρι τις 17:00

Οικολογικά προϊόντα καθαρισμού

Τα τελευταία 10 χρόνια, με αυξανόμενη τάση, έχει προκύψει η απαίτηση από τους ιδιώτες για χρήση οικολογικών προϊόντων στον καθαρισμό. **Ποιά όμως από αυτά είναι πραγματικά οικολογικά, πράσινα, φιλικά προς το περιβάλλον και ποιά απλά απάτη;**

Πώς μπορούμε να σιγουρευτούμε ότι το προϊόν που αγοράζουμε ως επαγγελματίες είναι πραγματικά πιστοποιημένο; Πώς μπορούμε να το χρησιμοποιήσουμε στους πελάτες, κάνοντας ταυτόχρονα και τις ανάλογες δηλώσεις, όπως οικολογικός καθαρισμός, πράσινες υπηρεσίες καθαρισμού κ.ά. Ή μήπως δεν μπορούμε να ισχυριστούμε τίποτα από αυτά;

Για να βοηθήσουμε στη διαλεύκανση των σημαντικότερων ζητημάτων που αφορούν τα οικολογικά κριτήρια προϊόντων καθαρισμού ζητήσαμε τη βοήθεια ενός γνωστού περιβαλλοντολόγου, του **Δρ. Φ. Κυρκίτσου**.

1 *Κύριε Κυρκίτσο, αυτή τη στιγμή οι καταναλωτές και οι επαγγελματίες κατακλύζονται από μια πληθώρα όρων και λέξεων για προϊόντα και υπηρεσίες με οικολογικό προσανατολισμό. Φράσεις, όπως οικολογικό προϊόν καθαρισμού, πράσινες υπηρεσίες καθαρισμού, βιολογικός καθαρισμός σαλονιών και χαλιών έχουν γίνει καθημερινότητα στον επαγγελματικό μας κλάδο. Τι ισχύει τελικά; Ποιοι όροι είναι έγκυροι;*

Απάντηση: Οποιαδήποτε χρήση όρων, όπως π.χ. «Οικολογικό», «Σέβεται το περιβάλλον», «πράσινο», μπορεί να θεωρηθεί ως παραπλάνηση των καταναλωτών και θα μπορούσε να καταδικαστεί σε δικαστήρια και να υποστεί κυρώσεις. Τέτοιοι όροι δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται από κανέναν. Όποιος χρησιμοποιεί οποιοδήποτε άλλο περιβαλλοντικό ισχυρισμό για το προϊόν του (π.χ. ότι πληροί τα κριτήρια του τάδε οικολογικού σήματος) θα πρέπει να μπορεί να το αποδείξει με πιστοποιήσεις από έγκυρα και πιστοποιημένα σχετικά εργαστήρια, για τον καθορισμό προϋποθέσεων για τη χρήση των περιβαλλοντικών ισχυρισμών σε πλαστικά αντικείμενα και συσκευασίες. Στην ΚΥΑ, που βρίσκεται μέχρι την 24 Ιουνίου 2011 για διαβούλευση, για τον καθορισμό προϋποθέσεων για τη χρήση των περιβαλλοντικών ισχυρισμών σε πλαστικά αντικείμενα και συσκευασίες, αναφέρεται συγκεκριμένα το εξής στο άρθρο 2: «Απαγορεύεται η χρήση ισχυρισμών στην ελληνική ή σε ξένη γλώσσα, που υποδηλώνουν για τα προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης γενικά περιβαλλοντικά πλεονεκτήματα, όπως: «φιλικό προς το περιβάλλον», «πράσινο», «φιλικό προς τη φύση», «περιβαλλοντικά ασφαλές», «δεν μολύνει το περιβάλλον».

Οι διατυπώσεις αυτές είναι αόριστες και, ως μη εξειδικευμένες, δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται. Απαγορεύεται η χρήση του επιθετικού προσδιορισμού «οικολογικό» ή «οικα» στην ελληνική ή σε ξένη γλώσσα, κατά τη διάθεση στην κατανάλωση, πώληση και διανομή κάθε είδους προϊόντος, εφόσον σε αυτό δεν έχει εκχωρηθεί ο παραπάνω όρος ή οικολογικό σήμα, είτε βάσει του Κανονισμού ΕΟΚ 880/92, είτε βάσει ιδιωτικού ή δημοσίου συστήματος εκχώρησης, που ισχύει νόμιμα σε Κράτο- Μέλος της Κοινότητας ή σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (Ε.Ζ.Ε.Σ.) συμβεβλημένη στη συμφωνία περί Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (Ε.Ο.Χ.). Οι κατασκευαστές προϊόντων με οικολογικό λογότυπο ή και οικολογικές ενδείξεις ή οι υπεύθυνοι για τη διάθεσή τους στην αγορά, εγκατεστημένοι σε Κράτος Μέλος της Κοινότητας ή σε χώρα Ε.Ζ.Ε.Σ., πρέπει να κατέχουν σχετική βεβαίωση εκχώρησης, βάσει κάποιου συστήματος από τα προβλεπόμενα ανωτέρω.»

2 *Ποια οικολογικά σήματα πρέπει να αναζητούν οι επαγγελματίες πάνω στις συσκευασίες των προϊόντων καθαρισμού;*

Απάντηση: Αυτή τη στιγμή οι επαγγελματίες θα πρέπει οπωσδήποτε να ζητούν το προϊόν που προμηθεύονται να είναι συμβεβλημένο (από τον εισαγωγέα του ή τον παραγωγό του) με ένα από τα δύο Συστήματα Εναλλακτικής Διαχείρισης (ΣΕΔ) για την ανακύκλωση των συσκευασιών (την ΕΕΑΑ ή την Ανταποδοτική Ανακύκλωση), <http://www.herrco.gr/default.asp?langid=1>

Αυτό θα σημαίνει ότι το προϊόν έχει εκπληρώσει τη νομική υποχρέωσή του για την ανακύκλωση της συσκευασίας του προϊόντος.

Το δεύτερο που μπορούν να ζητούν οι επαγγελματίες πάνω στις συσκευασίες των προϊόντων καθαρισμού είναι να έχουν το Οικολογικό Σήμα της Ε.Ε. ή εναλλακτικά να πληρούνται τα κριτήρια του Οικολογικού Σήματος της Ε.Ε. Η τρίτη επιλογή είναι να έχουν τα προϊόντα το οικολογικό σήμα άλλης χώρας (π.χ. Σκανδιναβικός Κύκνος, Γαλάζιος Άγγελος) ή να πληρούν τα κριτήρια αυτών των οικολογικών σημάτων. Η τέταρτη επιλογή είναι να πληρούνται όλα περισσότερα από τα κριτήρια του ευρωπαϊκού Οικολογικού Σήματος.

3 *Τον τελευταίο καιρό γίνεται λόγος για τα βιολογικά προϊόντα καθαρισμού. Η βιολογική προέλευση των συστατικών του προϊόντος πιστοποιεί αυτόματα και τις οικολογικές του επιδόσεις. Μπορεί ένα*

-ακόμα και πιστοποιημένο- βιολογικό προϊόν καθαρισμού να μην είναι οικολογικό ή ακόμα να είναι και μη ασφαλές;

Απάντηση: Η βιολογική προέλευση των συστατικών του προϊόντος σαφώς υποδηλώνει κάτι θετικό, όσον αφορά τη χρήση χημικών και τις επιπτώσεις στο περιβάλλον κατά την παραγωγή αυτών των συστατικών του, όμως αυτό το γεγονός σαφώς δεν πιστοποιεί αυτόματα τις οικολογικές του επιδόσεις, ούτε και την ποιότητα του προϊόντος. Οι οικολογικές επιδόσεις πιστοποιούνται μόνο με τα Οικολογικά Σήματα στο προϊόν ή με πιστοποιητικά ότι πληρούν όλα περισσότερα από τα κριτήρια των οικολογικών σημάτων.

4 *Οι εταιρίες επαγγελματικού καθαρισμού χρησιμοποιούν πολλούς τόνους ετησίως από σακούλες απορριμμάτων. Πρόσφατα παρουσιάστηκαν κάποιες με τον χαρακτηρισμό οξοβιοδιασπώμενες, φωτοβιοδιασπώμενες ή άλλες πολύπλοκες περιγραφές. Είναι αυτοί οι όροι έγκυροι και αντιπροσωπεύουν κάποια τεχνολογική εξέλιξη; Ποιοι είναι κατά τη γνώμη σας η τεχνολογία που πρέπει να αναζητούν οι επαγγελματίες στις σακούλες απορριμμάτων;*

Απάντηση: Οι λεγόμενες οξοβιοδιασπώμενες ή φωτοβιοδιασπώμενες σακούλες αντιπροσωπεύουν μία τεχνολογική εξέλιξη, σύμφωνα με την οποία η σακούλα εμπεριέχει κάποια πρόσθετα που επιταχύνουν τη διάσπαση (ή και τη βιο-διάσπαση σύμφωνα με σχετικές ανακοινώσεις εκ μέρους αυτής της τεχνολογίας) του πολυμερούς σε μικροσκοπικά σωματίδια και έτσι, εάν πεταχτούν αυτές οι πλαστικές σακούλες στο φυσικό περιβάλλον, θα έχουν μάλλον μικρότερες οικολογικές επιπτώσεις. Η διεθνής έρευνα, που συνοψίζεται και σε έκθεση του βρετανικού υπουργείου περιβάλλοντος, αναφέρει ότι υπάρχουν προβλήματα τόσο στην ανακύκλωσή τους όσο και αβεβαιότητες για τις επιπτώσεις τους, εάν καταλήξουν στο περιβάλλον. Εάν κάποιος χρησιμοποιεί αυτούς τους όρους, θα πρέπει να μπορεί να αποδείξει όλους τους ισχυρισμούς του. Στην Κ.Υ.Α., που βρίσκεται σε διαβούλευση προβλέπονται τα εξής στο άρθρο 2: «*Επιτρέπεται η χρήση σε προϊόντα που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας απόφασης, περιβαλλοντικών ισχυρισμών, στην ελληνική ή σε ξένη γλώσσα, μόνον εφόσον οι ισχυρισμοί αυτοί είναι επαρκώς τεκμηριωμένοι σύμφωνα με τα προβλεπόμενα από τις διατάξεις του άρθρου 4 της παρούσας. Σε περίπτωση χρήσης ισχυρισμών, στην ελληνική ή σε ξένη γλώσσα, που υποδηλώνουν διάσπαση, βιοαποικοδόμηση ή/και κομποστοποίηση πλαστικού αντικειμένου ή συσκευασίας, η σύνταξη: «μη ρυπαίνετε το περιβάλλον» ή «μην εγκαταλείπετε σκουπίδια/σακούλες ... στη φύση» ή άλλη ανάλογη περιεχομένου πρέπει να αναγράφεται, τουλάχιστον στην ελληνική γλώσσα, στο ίδιο οπτικό πεδίο και με ισομεγέθεις χαρακτήρες με αυτούς του αυτοδηλούμενου ισχυρισμού». Σε σχέση με την καλύτερη διαθέσιμη τεχνολογία σακουλών για απορρίμματα, η προσωπική μου άποψη (που φαίνεται ότι εκεί πηγαίνει και η πολιτική της Ε.Ε.) είναι ότι οι κομποστοποιήσιμες σακούλες έχουν τις καλύτερες περιβαλλοντικές προδιαγραφές γι' αυτό τον σκοπό (της διάθεσης απορριμμάτων). Μάλιστα, οι κομποστοποιήσιμες σακούλες θα πρέπει να πληρούν το πρότυπο ΕΛΟΤ EN-13432 «Συσκευασία - Απαιτήσεις για ανακτήσιμη συσκευασία μέσω λιπασματοποίησης και βιοαποδόμησης - Σχήμα δοκιμής και κριτήρια αξιολόγησης για την τελική αποδοχή της συσκευασίας».*

5 *Υπάρχει ή θα υπάρξει κάποια νομοθετική ρύθμιση που θα οριοθετεί τους περιβαλλοντικούς όρους που μπορούν οι επαγγελματίες να χρησιμοποιούν για να προωθήσουν τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες τους;*

Απάντηση: Υπάρχει η Οδηγία 62/1994 και ο αντίστοιχος Εθνικός νόμος ν. 2939 για τη σήμανση των συσκευασιών σε σχέση με την ανακύκλωσή τους. Για τις περιβαλλοντικές προδιαγραφές των προϊόντων καθαρισμού γενικής χρήσεως και προϊόντων καθαρισμού εγκαταστάσεων υγιεινής υπάρχει το Οικολογικό Σήμα της Ε.Ε. Δεν υπάρχει ακόμη επίσημα στην Ε.Ε. Οικολογικό Σήμα για τις υπηρεσίες καθαρισμού. Όμως ο Σκανδιναβικός Κύκνος έχει οικολογικό σήμα και για υπηρεσίες καθαρισμού, και θα μπορούσε κάποια εταιρεία εθελοντικά να το υιοθετήσει. Στο κοντινό θα έλεγα μέλλον, λογικά, θα υπάρξει και ευρωπαϊκό οικολογικό σήμα για υπηρεσίες καθαριότητας. Όμως, ο ιδιωτικός τομέας έχει αρχίσει ήδη να ζητά οι υπηρεσίες καθαριότητας, που τους παρέχονται, να έχουν περιβαλλοντικές προδιαγραφές. Τέλος, βρίσκεται σε φάση διαβούλευσης σχετική Κ.Υ.Α. «για τον καθορισμό προϋποθέσεων για τη χρήση των περιβαλλοντικών ισχυρισμών σε πλαστικά αντικείμενα και συσκευασίες», άρθρα της οποίας επικαλέστηκα σε προηγούμενες ερωτήσεις.

Τα πιο γνωστά οικολογικά σήματα διεθνώς

Antigraffiti

Τέχνη ή φθορά ξένης ιδιοκτησίας;

Ποιες οι επιπτώσεις και οι τρόποι αντιμετώπισης;

Η αντιμετώπιση του **graffiti** είναι ένα πρόβλημα που δεν λύνεται με μια βούρτσα και λίγο χρώμα. Αποτελεί μέρος ενός συνολικότερου σχεδίου με σοβαρό οικολογικό προσανατολισμό και όχι μόνο θέμα προβληματισμού για το αν αποτελεί έναν υγιή τρόπο έκφρασης ή μία εγκληματική πράξη.

Οι υποστηρικτές της άποψης ότι το **graffiti** αποτελεί εγκληματική πράξη χρησιμοποιούν κάποιες εγκληματολογικές μελέτες για να τεκμηριώσουν ότι αποτελεί κοινωνικό πρόβλημα και πρέπει να αντιμετωπίζεται προληπτικά μειώνοντας έτσι τις συνθήκες που ευνοούν την ευκαιριακή εγκληματικότητα. Από τις πιο γνωστές μελέτες αυτής της προσέγγισης είναι αυτή του εγκληματολόγου George Kelling με θέμα «Σπασμένο Παράθυρο». Η προσέγγιση αυτή με λίγα λόγια θεωρεί ότι όταν σου σπάσουν ένα παράθυρο και δεν το επισκευάσεις άμεσα, τότε σύντομα θα σου σπάσουν και το επόμενο. Η συνέχεια θα είναι πιο έντονες πράξεις βανδαλισμού, που τελικά θα οδηγήσουν σε απαξίωση του κτηρίου και θα αποτελέσουν ένα κακό προηγούμενο για τα υπόλοιπα κτήρια της περιοχής. Θα δημιουργηθεί έτσι ένα ευνοϊκό περιβάλλον για ευκαιριακή εγκληματικότητα. Στην ίδια λογική βασίζεται και η αντιμετώπιση του **graffiti**. Όλοι οι τοίχοι των κτηρίων αποτελούν δυνητικά ένα λευκό χαρτί για τους επίδοξους καλλιτέχνες. Δυστυχώς μέσα στις επιφάνειες που δέχονται την επίθεση δεν είναι μόνο οι τοίχοι αλλά και πολλά αρχαιολογικά μνημεία και διατηρητέα κτίρια. Από τη στιγμή που θα γίνει η πρώτη γραμμή, θα ακολουθήσουν με μεγάλη βεβαιότητα και τα σχέδια και στη συνέχεια το **graffiti** πάνω στο **graffiti**.

Για την επίπτωση του **graffiti** σε μνημεία και διατηρητέα κτήρια ζητήσαμε την άποψη του κ. Μαρκάκη, συντηρητή έργων τέχνης, με ειδίκευση στην αντιμετώπιση του προβλήματος σε αγάλματα και έργα τέχνης.

Β. Μαρκάκης, Συντηρητής Έργων Τέχνης

Επιτρέψτε μου να κάνω έναν συλλογισμό με τη μορφή ερωτήματος: δεν θα ήταν βεβήλωση και έγκλημα η οποιοδήποτε είδους επέμβαση πάνω στο «γκράφιτι» ενός σπηλαίου, ακόμα και αν ζωγράφιζε πάνω σε αυτό ο Da Vinci την Choconda?

Θα αντιμετωπίσω το θέμα ως συντηρητής έργων τέχνης και θα αποφύγω να εμπλακώ σε άλλες προεκτάσεις του θέματος, που ανήκουν σε επιστημονικά πεδία της νομικής, εγκληματολογίας, κοινωνιολογίας, ψυχολογίας κ.ά.

Οι βαφές με οποιαδήποτε μορφή χρωστικής πάνω σε ένα έργο τέχνης, γλυπτό, διατηρητέο κτήριο ή γενικά μνημείο - **Μνημείο θεωρείται κάθε τι που αποτελεί προϊόν συλλογικής μνήμης** - προκαλούν καταρχήν τη βεβήλωση του έργου, την απαξίωση του εικονιζόμενου προσώπου, αλλά και την φθορά του υλικού κατασκευής του.

Ο βαθμός της φθοράς κυρίως εξαρτάται:

- Από το πόσο ευπαθές είναι το υλικό του μνημείου, αν π.χ. πρόκειται για πωρόλιθο, μάρμαρο, μπρούτζο κ.ά.
- Την κατάσταση στην οποία βρίσκεται το υλικό του μνημείου, αν π.χ. έχει υποστεί διάβρωση από όξινη βροχή, έχει καταποντηθεί η επιφάνειά του μηχανικά, έχει ταλαιπωρηθεί από παλαιότερους καθαρισμούς με ακατάλληλα υλικά και μεθόδους κ.ά.
- Τη φύση της χρωστικής, αν π.χ. ο φορέας της χρωστικής είναι το νερό, το λάδι, το βερνίκι, το πόσο ανεξίτηλη είναι η χρωστική κ.ά.

Σε παρακμή ή σε ανάπτυξη ήταν πάντα εκεί και μας προκαλούσε γέλιο, θυμό, προβληματισμό και έφτασε να είναι μέρος της καθημερινότητας και πολλές φορές αδιάφορο.

Σε καμία περίπτωση δεν είναι αποδεκτή η απομάκρυνση των graffiti με μέθοδο ή υλικά που προκαλούν φθορά στο μνημείο, π.χ. το οξέα ή το τρίψιμο με εργαλείο λείανσης δεν καθαρίζουν την επιφάνεια, απλώς την καταστρέφουν. Δεν επιτρέπεται δηλαδή καμία φθορά, προκειμένου να αντιμετωπιστεί μία άλλη.

Ο καθαρισμός θα πρέπει να γίνεται με πιστοποιημένα υλικά και μεθόδους, αλλά, ενώ υπάρχουν πολλά εξειδικευμένα υλικά, δεν υπάρχει ένα, που να αντιμετωπίζει όλες τις περιπτώσεις.

Όταν δηλαδή πρέπει να καθαριστεί μία επιφάνεια, έχουμε σε ταυτόχρονη επαφή, άρα και αντίδραση, το υλικό και την κατάσταση του αντικείμενου, το υλικό και τη φύση της χρωστικής και το υλικό και τον τρόπο χρήσης του καθαριστικού. Ο συνδυασμός όλων των παραπάνω περιπτώσεων δημιουργεί ένα πολύπλοκο σύστημα και είναι δυνατό να το διαχειριστεί μόνο κάποιος που γνωρίζει καλά τις ιδιότητες των υλικών που έρχονται σε επαφή.

Απαραίτητη είναι και η εφαρμογή μετά τον καθαρισμό, με επάλειψη της επιφάνειας, πιστοποιημένου υλικού για την προστασία της από νέο βανδαλισμό.

Σε κάθε περίπτωση, σύμφωνα και με τον κανονισμό, κάθε επέμβαση σε έργο τέχνης, μνημείο ή διατηρητέο κτήριο πρέπει να γίνεται από συντηρητή έργων τέχνης που να διαθέτει άδεια ασκήσεως επαγγέλματος.

email : info@sintirisi.gr

Τρόποι αφαίρεσης Graffiti

- **Αφαίρεση με χημικά προϊόντα** καθαρισμού από Graffiti. Αποτελεσματική μέθοδος κυρίως σε λείες επιφάνειες. Σε πορώδεις επιφάνειες σχεδόν πάντα θα μείνουν κατάλοιπα και σκιές από το Graffiti.
- **Αφαίρεση με μηχανή υψηλής πίεσης** (ζεστού ή κρύου προγράμματος) σε συνδυασμό με χημικά προϊόντα καθαρισμού. Ίσως η πιο αποτελεσματική συνδυαστική μέθοδος με τις λιγότερες δυνατές επιπτώσεις στην επιφάνεια.
- **Αφαίρεση με μηχανή εκτόξευσης άμμου.** Εξαιρετικά αποτελεσματική μέθοδος κυρίως για σκληρές πορώδεις επιφάνειες αλλά με σημαντικές επιπτώσεις στην επιφάνεια.
- **Αφαίρεση με πεπιεσμένο αέρα και σόδα.** Πιο ασφαλής μέθοδος σε σχέση με την αμμοβολή. Μπορεί να αφήσει σκιές σε ορισμένες επιφάνειες.
- **Αφαίρεση με τριβή της επιφάνειας.** Αποτελεσματική σε σκληρές, όχι ιδιαίτερα πορώδεις, επιφάνειες αλλά με καταστροφικά αποτελέσματα για το υλικό της επιφάνειας.
- **Αφαίρεση με χρήση φλόγας.** Αποτελεσματική για ορισμένες περιπτώσεις Graffiti, ενώ έχει σημαντικούς περιορισμούς ανάλογα με την επιφάνεια.
- **Αφαίρεση με ξηρό πάγο.** Αποτελεσματική σε σκληρές και λείες επιφάνειες.
- **Αφαίρεση με χρήση εργαλείου απόξεσης (λεπίδα).** Αποτελεσματική μόνο σε λείες σκληρές επιφάνειες, όπως το τζάμι.
- **Αφαίρεση με υπέρηχους.** Νέα μέθοδος, εξαιρετικά ασφαλής για μνημεία και έργα τέχνης. Κοστοβόρα διαδικασία αλλά φιλική προς το περιβάλλον, εφόσον δεν χρησιμοποιεί χημικά και νερό.

Τρόποι προστασίας από graffiti

- **Μόνιμο προστατευτικό.** Παραμένει στην επιφάνεια μετά την αφαίρεση του graffiti, όταν χρησιμοποιείται συμβατό αφαιρετικό. Μπορεί να παραμείνει και μετά από 500 αφαιρέσεις. Κατάλληλο για όλες τις επιφάνειες σε συνδυασμό με το κατάλληλο αστάρι. Μερικά υλικά προστασίας μπορεί να δώσουν άλλη απόχρωση στην προστατευμένη επιφάνεια.
- **Θυσιάζόμενο προστατευτικό.** Όπως υπονοεί και το όνομά του, προστατεύει την επιφάνεια μόνο για μία φορά. Κατά την αφαίρεση του graffiti θα αφαιρεθεί και το προστατευτικό. Εύκολο στη χρήση, απαιτεί νέα εφαρμογή μετά από κάθε αφαίρεση. Κατάλληλο κυρίως για έργα τέχνης και μνημεία και εκεί που καμία αλλοίωση της όψης της επιφάνειας δεν είναι επιτρεπτή.

Επιτόπου καθαρισμός

Ο επαγγελματικός καθαρισμός εδώ και πολλά χρόνια έχει διαχωριστεί σε μερικές βασικές κατηγορίες, μια από τις οποίες είναι και ο επιτόπου καθαρισμός. Ο διεθνής αυτός όρος αναφέρεται στον καθαρισμό που γίνεται στον χώρο του πελάτη και, ενώ αφορά κυρίως τον καθαρισμό των υφασμάτων επιφανειών, έχει πλέον επεκταθεί και σε άλλες υπηρεσίες, όπως το γυάλισμα των σκληρών δαπέδων και των ξύλινων πατωμάτων.

Επειδή σήμερα στην Ελλάδα οι περισσότεροι επαγγελματίες του επιτόπου καθαρισμού ασχολούνται με τον καθαρισμό των υφασμάτων επιφανειών, είναι ευκαιρία να αναφερθούμε σε μερικές βασικές αρχές αυτού του επαγγέλματος και να διορθώσουμε μερικές στρεβλώσεις που επικρατούν.

Ο επιτόπου καθαρισμός υφασμάτων επιφανειών έχει οριοθετηθεί και περιγραφεί από διεθνή ινστιτούτα και οργανισμούς, όπως το IICRC (Ινστιτούτο Καθαρισμού και Αποκατάστασης Υφασμάτων Επιφανειών), ο οργανισμός για την ασφάλεια του μαλλιού Woolsafe κ.ά. Μέσα από αυτά τα πρότυπα είναι ξεκάθαρο ότι η υπηρεσία αυτή διαφέρει σημαντικά από τον γενικότερο καθαρισμό των κτηρίων και των χαλιών. Παρέχεται από εκπαιδευμένους τεχνικούς με κατάρτιση που ασκούν το επάγγελμα σε καθημερινή βάση και όχι εποχικά και κυρίως αποτελεί γι' αυτούς το βασικό εισόδημά τους. Η επένδυση για τη δραστηριότητα αυτή, αν και για κάποιον που δεν γνωρίζει το επάγγελμα σε βάθος μοιάζει μικρή, είναι στην πραγματικότητα τουλάχιστον σεβαστή.

Σε τι διαφέρει ο επιτόπου καθαρισμός υφασμάτων επιφανειών από αυτόν των χαλιών στο ταπητοκαθαριστήριο;

● Γίνεται στον χώρο και παρουσία του πελάτη.

Η ιδιαιτερότητα αυτή προϋποθέτει διαφορετικό εξοπλισμό και γνώσεις για την αποφυγή προβλημάτων από την υπερβολική υγρασία, το γρήγορο και ασφαλές στέγνωμα των

επιφανειών και αυξημένους κανόνες ασφαλείας. Στους χώρους που πρέπει να γίνει ο καθαρισμός μπορεί να υπάρχουν παιδιά, ηλικιωμένοι, κατοικίδια, ασθενείς, άτομα με ειδικές ανάγκες, άτομα με ευαίσθητες σε χημικά προϊόντα.

● **Διαφορετικές υφασμάτινες επιφάνειες.** Εκτός από τις μοκέτες που δεν είναι μόνιμα τοποθετημένες και καθαρίζονται ήδη από κάποιον ταπητοκαθαριστή, τα σαλόνια αποτελούνται από υφάσματα, όπως βαμβάκι, ραιγιόν, μετάξι ή δέρμα, που σπάνια συναντώνται στα χαλιά και σχεδόν πάντα υπάρχει κάποιο υπόστρωμα. Άκόμα και αν πρόκειται για μοκέτα τοποθετημένη σε επαγγελματικό χώρο ή σε οικία, πάλι η διαδικασία καθαρισμού διαφέρει σημαντικά από αυτή στο ταπητοκαθαριστήριο.

● **Διαφορετικοί ρύποι.** Οι ρύποι που κυρίως βρίσκονται στα υφάσματα επίπλωσης, όπως σαλόνια, στρώματα, ταπετσαρίες, είναι σε μεγάλο βαθμό διαφορετικοί από αυτούς στις μοκέτες και στα χαλιά. Σύμφωνα με συγκριτική έρευνα του IICRC, υπάρχει σημαντική διαφορά στο είδος των ρύπων στις μοκέτες και στα χαλιά σε σχέση με αυτούς στα υφάσματα επίπλωσης. Ενώ στις μοκέτες και στα χαλιά υπάρχουν περισσότερο ξηροί ρύποι, που προέρχονται από τα παπούτσια, στα υφάσματα επίπλωσης υπάρχουν ρύποι από σωματικά υγρά, κρέμες χεριών, προϊόντα περιποίησης μαλλιών και προσώπου, περιβαλλοντικοί ρύποι κ.ά.

● **Διαφορετικά προϊόντα καθαρισμού.** Όλοι οι πιο πάνω παράγοντες δημιουργούν την ανάγκη χρήσης εξειδικευμένων προϊόντων και εξοπλισμού καθαρισμού. Θα πρέπει τα προϊόντα και ο εξοπλισμός του επιτόπου καθαρισμού να είναι σχεδιασμένα για τη χημική σύσταση των συγκεκριμένων ρύπων, την αποφυγή επιπτώσεων στα ευαίσθητα χρώματα των υφασμάτων, τη μειωμένη υγρασία, τον τύπο ύφανσης, όπως βελούδο ή ζακάρ, το υπόστρωμα και πάντα με τον περιορισμό ότι ο καθαρισμός γίνεται σε ένα κλειστό χώρο, παρουσία του πελάτη και σε μικρό χρονικό διάστημα.

Από ποιους γίνεται ο επιτόπου καθαρισμός

Ο επιτόπου καθαρισμός σήμερα γίνεται όλο και περισσότερο από επαγγελματίες που ασχολούνται μόνο με αυτή τη δραστηριότητα και για τους οποίους αποτελεί το βασικό εισόδημα για την επιβίωσή τους. Έχει όμως προσελκύσει και επαγγελματίες από άλλους κλάδους, όπως στεγνοκαθαριστές, καθαριστές κτηρίων αλλά και ταπητοκαθαριστές που, ενώ κάποιοι από αυτούς έκαναν την εργασία μόνο ευκαιριακά, όλο και περισσότερο την προβάλλουν στις υπηρεσίες τους λόγω της οικονομικής κρίσης.

Όποια και αν είναι η εμπειρία και η προέλευση των επαγγελματιών που ασχολού-

νται με τον επιτόπου καθαρισμό των υφασμάτων επιφανειών, η κοινή διαπίστωση είναι ότι πρόκειται για μια εξειδικευμένη υπηρεσία που δεν υπάγεται σήμερα νομοθετικά, οργανωτικά ή θεσμικά σε κάποια άλλη, όπως ο ταπητοκαθαρισμός ή ο καθαρισμός των κτηρίων. Με αυτή τη διαπίστωση είναι προφανής η ανάγκη οργάνωσης του κλάδου. Είναι απαραίτητη η δημιουργία ενός συλλογικού φορέα που θα εκπροσωπήσει τον κλάδο, θα δημιουργήσει μια κοινή επαγγελματική πρακτική, θα ενημερώσει τους εμπλεκόμενους φορείς για την ταυτότητα του επαγγέλματος και θα ανταλλάξει απόψεις με αντίστοιχους του εξωτερικού.

Cleaning.press

Ιδιοκτησία - Έκδοση: **cleaning.gr**
ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΪΟΥ 31 - Ν. ΨΥΧΙΚΟ
Τηλ: 210 6777066 • Email: info@cleaning.gr

Συντακτική ομάδα: Παρασκευόπουλος Διονύσιος, Κοκκινάκης Σπυρίδων

Γραμματειακή Υποστήριξη:
Βασσάλου Ειρήνη

Καλλιτεχνική Επιμέλεια:
biscoto.gr (s.aspiotis@biscoto.gr)

Χρήσιμες επαφές και ιστοσελίδες

WOOLSAFE
www.woolSAFE.org

www.sintirisi.gr
info@sintirisi.gr

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Το **Cleaning.press** ξεκινά προσπάθεια υποστήριξης του επιτόπου καθαρισμού.

Παραχωρεί το όνομα **www.carpetcleaners.gr**, για τη δημιουργία από το φθινόπωρο ενός χώρου στο διαδίκτυο, όπου θα ανταλλάσουν απόψεις, θα ενημερώνονται για θέματα του κλάδου και θα έχουν τη δυνατότητα ανταλλαγής απόψεων με συναδέλφους τους στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Επιπλέον θα αποτελεί μία έγκυρη πηγή πληροφόρησης τεχνικών θεμάτων.

Όσοι από τους παραλήπτες του **Cleaning.press** έχουν ως κύρια δραστηριότητά τους τον επιτόπου καθαρισμό, μπορούν να στείλουν συμπληρωμένη τη φόρμα που βρίσκεται στο πίσω μέρος της σελίδας με τα στοιχεία του παραλήπτη, επιλέγοντας το πεδίο «επιτόπου καθαρισμοί» στο φαξ **210 6752965** ή μπαίνοντας στη νέα ενότητα που δημιουργήσαμε στο **www.cleaning.gr** «επιτόπου καθαρισμοί».

Στο επόμενο τεύχος: Προϊόντα νανοτεχνολογίας, Προϋποθέσεις - νομοθεσία για τα προϊόντα καθαρισμού, Καθαρισμός σαλονιών αυτοκινήτων